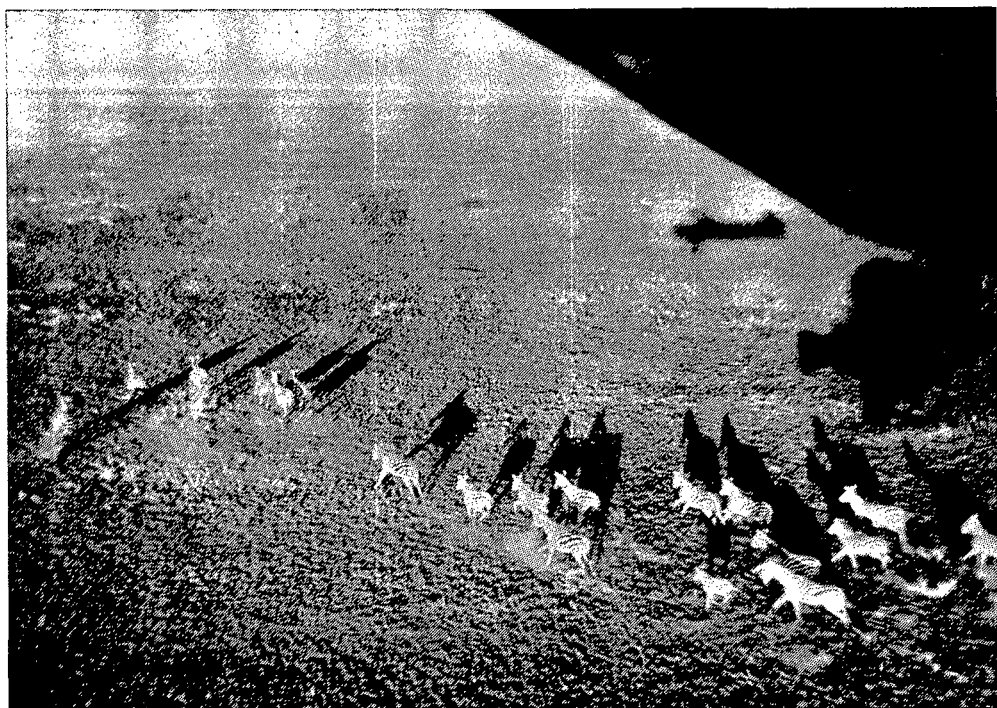

Uit de natuurbescherming

In het nabij het wereldberoemde Serengeti National Park in Tanganyika (Oost-Afrika) gelegen plaatsje Arusha werd van 5 tot 12 september een merkwaardige en hoogst belangrijke conferentie gehouden, georganiseerd door de U.I.C.N. (International Union for Conservation of Nature and Natural Resources), F.A.O. (Food and Agriculture Organisation) en UNESCO. Tot het houden van deze conferentie was reeds besloten op de 7e Algemene Vergadering door de U.I.C.N., gehouden te Warschau in juni 1960. Daar toch werd erkend dat, gezien de politieke ontwikkeling, het vraagstuk van het natuurbehoud in Afrika wel het meest urgente en belangrijkste probleem vormt dat zich momenteel aan de U.I.C.N. presenteert. Aldus ontstond toen het z.g. African Special Project (A.S.P.), waarvan de Arusha-conferentie de tweede fase vormt (de eerste was een voorafgaande algemene verkenning).

Het doel der Arusha-conferentie was, de leiders der nieuwe Afrikaanse staten te wijzen

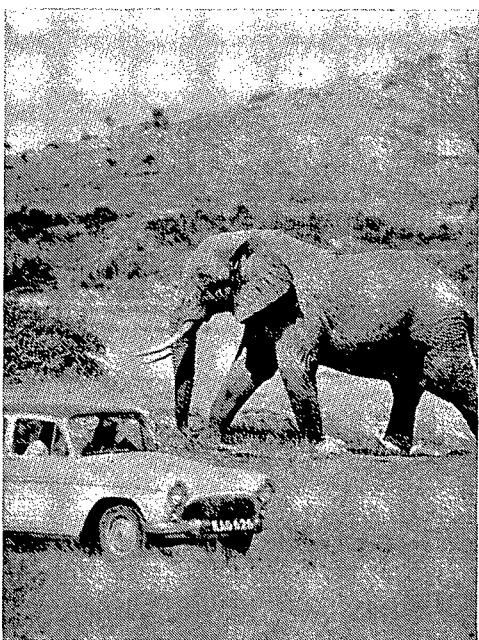
Wildtellingen uit de lucht.

op de rijkdommen van flora en fauna die Afrika, ondanks de voortschrijdende vernielingen der laatste decennia nog steeds bezit en het grote belang dat hun volkeren hebben bij het behoud dezer rijkdommen.

Onder „natuurbehoud” moet niet alleen worden verstaan het behoud van de wilde fauna en flora, maar ook, en zulks wel in de eerste plaats, het behoud of herstel van de door verkeerde landbouwmethoden en overbeweiding zozeer bedreigde bodemvruchtbaarheid. Zoals de zaken nu liggen, dreigen enorme gebieden door ontoelaatbare ontbossing en overbeweiding te verdrogen en in woestijnen veranderd te worden, de beruchte „man-made-desert”. Het behoeft wel geen nadere uitleg, dat het verloren gaan van miljoenen hectaren grond in een werelddeel waar de bevolking en haar vee, dank zij de door de blanke man geschapen orde en rust en verbeterde hygiëne op enorme wijze zijn toegenomen, op den duur tot een ramp moet leiden, indien aan de roofofbouw en het

misbruik van de grond niet zeer spoedig een halt zal kunnen worden toegeroepen. Indien behalve aan de grote belangen, verbonden aan een juist grondgebruik en het bevorderen van een gunstige waterhuishouding, ook bijzonder veel aandacht geschonken wordt aan de wilde fauna, dan geschiedt zulks niet alleen, of zelfs niet in de eerste plaats, omdat deze unieke en spectaculaire rijkdom aan dieren eigenlijk van grote internationale waarde is, maar vooral omdat uit deze fauna zeer belangrijke inkomsten, zowel financiële als substantiële (eiwitten) verkregen kunnen worden. En waar de financiële positie van het overgrote deel der nieuwe onafhankelijken nu niet bepaald riant genoemd kan worden en de beschikbare hulpbronnen in de regel uiterst beperkt zijn, is het zaak van de bronnen die er dan wel zijn ook het grootste nut te trekken, zonder, let wel, deze bronnen te doen opdrogen.

De wilde fauna nu, al dan niet gecombineerd met Afrika's landschapsschoon en veelal zeer interessante folklorie, lokt jaarlijks vele duizenden toeristen naar dit prachtige land, waardoor hoogst belangrijke bedragen aan vreemde valuta, waaraan immers zulke een behoefte is, het land binnenstromen. In feite zijn deze inkomsten zo hoog, dat zij tot de belangrijkste inkomsten van een staat behoren. Uiteraard staat hier tegenover dat in de eerstkomende jaren grote uitgaven nodig zullen zijn voor de accommodatie der toeristen, zoals bouw van hotels, aanleg van wegen, opleiding van personeel enz., maar die uitgaven zullen ongetwijfeld renderen aangezien er een duidelijke tendens is dat het toerisme van jaar tot jaar toeneemt.

Olifant in het Amboselipark.

deze marginale gebieden kunnen daaruit bij voortduring niet onbelangrijke opbrengsten aan vlees, huiden, trofeeën enz. verkregen worden ten bate van de in die afgelegen gebieden levende, in de regel zeer primitieve volksstammen. Natuurlijk vereist dit alles veel studie en organisatie en hierover is dan ook uitvoerig gediscussieerd n.a.v. door experts uitgebrachte rapporten. Bovendien zijn er reeds boerderijen waar men proeven neemt met de gedeeltelijke of algehele vervanging van het tamme vee door wild (bepaalde antilopensoorten, zebra's etc.).

Behalve dat er veel researchwerk zal moeten worden verricht, zullen ook vele technieken moeten worden uitgewerkt of verbeterd, zoals het vangen, merken en immobiliseren van wilde dieren, het verwerken, conserveren en distribueren der geougste dieren en talloze

Afrika bevat uitgestrekte gebieden waar landbouw en veeteelt geen redelijke kansen maken of waar daaruit niet meer dan een uiterst karig en in feite eigenlijk niet aanvaardbaar bestaansminimum verkregen kan worden. Het zijn de zogenaamde marginale of submarginale gebieden met een bijzonder slechte grondgesteldheid al dan niet gecombineerd met een slechte regenverdeling die maar al te vaak tot oogstmislukkingen leidt. Ook de hevig door de tsetsevlies geïnfekteerde streken lenen zich minder voor goed landbouw en/of veeteelt. En het zijn nu juist deze gebieden waar de wilde fauna, zelf immuun tegen de nagana en door aanpassing gedurende millennia in staat zich te voeden met de harde grassen waarop het ingevoerde tamme vee niet gedijen kan, in staat blijkt zichzelf te handhaven, terwijl dat wild bovendien nog veel minder afhankelijk is van het zo vaak ontbrekende, dan wel slechts in minimale hoeveelheden beschikbare drinkwater. Door een verstandig beheer nu van de wilde fauna in

andere problemen, waarvan die welke betrekking hebben op het werven en opleiden van het benodigde personeel zeker niet de eenvoudigste zullen zijn. Daarnaast blijft dan nog het eveneens niet eenvoudige vraagstuk der propaganda op te lossen, dat eveneens veel personeel, materiaal en fondsen vraagt, zodat het niet verwonderlijk is dat op dit congres meer dan vijftig prae-adviezen werden uitgebracht. Bovendien hebben sommige staten op bepaalde onderdelen der behandelde onderwerpen reeds kortere of langere ervaring opgedaan, waarvan de anderen kunnen profiteren.

Tijdens en na de conferentie werden excursies gemaakt tijdens welke het besprokene gedemonstreerd werd door ter zake kundige leiders. Er bestond voor deze samenkomst bij de vele uitgenodigde Afrikanen zeer grote belangstelling. In hoeverre het beoogde doel zal worden bereikt, zal de toekomst moeten leren, doch in elk geval heeft de U.I.C.N. met deze conferentie een eerlijke poging gedaan om een deel van Afrika's natuurlijke rijkdommen voor de Afrikanen en feitelijk voor de gehele wereld te redden.

Ir. F. J. Appelman.

(Overgenomen uit Blijdorp Geluiden, november 1961.)

Foto's: Prof. Dr. B. Grzimek.

Cliche's: Blijdorp Geluiden.

DE WINDBUKS IS EEN GEWEER

(Uit: „De Nederlandse Jager, 65e jrg., no. 25, dec. 1960.)

Bij vonnis van 15 mei 1959 had de Rechtbank te Den Haag uitgemaakt dat een windbuchs géén geweer was in de zin der Jachtwet. Op verzoek van de K.N.J.V. heeft de Procureur-Generaal bij de Hoge Raad cassatie in het belang der wet aangekend tegen deze uitspraak. Blijkens publicatie in de pers van 22 november j.l. heeft dit beroep op de Hoge Raad succes opgeleverd en is het vonnis van de Haagse Rechtbank vernietigd.

Wat is het gevolg van deze uitspraak? Ik begin met degenen, die niet in het bezit van een jachtakte zijn; zij toch mogen zich niet met een windbuchs of een gedeelte daarvan in het jachtveld bevinden (art. 23, lid 1 J.W.). Thans is dus proces-verbaal tegen iedereen op te maken, die zich met een windbuchs in het veld bevindt, tenzij de houder daarvan door een vergunning, b.v. verleend krachtens de Vogelwet, aldaar gerechtigd is de windbuchs voorhanden te hebben.

De houders van een jachtakte mogen niet met een windbuchs, noch zich ter uitoefening van de jacht met zo'n buks in het veld bevinden (art. 22, lid 4 J.W.). Een windbuchs is n.l. een ongeoorloofd jachtmiddel.

Tenslotte merk ik op, dat art. 1 van de Wapenwet o.m. bepaalt, dat men zich niet met een windbuchs op de openbare weg mag bevinden, tenzij de windbuchs ingepakt en niet voor dadelijk gebruik is aan te wenden.

Wat mag een niet-aktehouder nog wèl doen met een windbuchs? Hij mag deze buks „ingepakt” vervoeren en daarvan gebruik maken in huis en erf, dit laatste voor zover niet vallend onder het jachtveld, om schijf te schieten of te trachten niet-beschermde vogels of dieren — niet vallende onder de Jachtwet, zoals ratten — te bemachtigen. Het verbod om een windbuchs onverpakt te vervoeren geldt evenzeer voor de aktehouder. De windbuchs kan niet op zijn akte vermeld worden daar dit een verboden jachtmiddel is.

De aktehouder mag de windbuchs wel in zijn veld gebruiken mits hij er maar niet mee jaagt. Ik denk hierbij aan het schieten van niet-beschermde vogels. Ik verwacht, dat bij een juiste tenuitvoerlegging van de Jachtwet op dit stuk al heel gauw de attractie van het publiek om windbussen te kopen en te bezitten zal verdwijnen.

Degene, die zich verder in deze materie wil verdiepen, moge ik verwijzen naar mijn „Onderschrift”, geplaatst in De Nederlandse Jager van 5 maart 1960.

Mr. J. R. V.

Nog enkele prettige waarnemingen

Ooievaars.

Ir. Blanche Koelensmid nam op 1 september 1961 19 ooievaars waar bij Giethoorn en op 2 september nog eens 7 stuks.

Notenkraker.

Op een betonnen muurtje voor de oude bunker op de Beer werd eind september door W. Ch. Schmitz een notenkraker gezien, de dunsnavelige, dus de Siberische vorm. Hij maakte gaai-achtige geluiden. Hij was donker chocoladebruin met witte druppelvlekken en had witte onderstaartdekveren.